07 listopada 2020

Demencja nie jest naturalną częścią starzenia się

Badania pokazują, że strach przed demencją jest większy niż przed zachorowaniem na raka. Potrafimy już skutecznie leczyć pacjentów onkologicznych, jednak demencja obrosła strachem i wieloma mitami. Faktem jest, że nieuchronnie prowadzi do śmierci, nie ma na nią lekarstwa, że przez lata liczba osób żyjących z demencją była niedoszacowana. Osoby diagnozowano raczej w kierunku choroby psychicznej, a nie demencji. Jeśli zapytamy osoby starsze w naszym otoczeniu, każdy pamięta jakąś historię, w której starszy człowiek, ubrany tylko w piżamę, wędrował zimą ulicami miasteczka lub wioski. Dziś wiemy, co mogło być tego powodem. W demencji choruje mózg, który wyłącza kolejne procesy, np. związane z odczuwaniem ciepła i zimna. Osoby nią dotknięte nie wiedzą, że jest im zimno, że trzeba się ubrać. Proces starzenia się człowieka jest czymś nieuniknionym. Jednak w „zdrowej starości ”człowiek nie zmienia się, choć wykonuje pewne czynności wolniej. Gdy spokojny dotąd tata zrobił się „porywczy”, mama stała się „złośliwa”, kulturalny mąż coraz częściej używa wulgarnych wyrazów, powinniśmy jak najszybciej zareagować. Mogą być to objawy demencji. Osoby nią dotknięte często nie zdają sobie sprawy z tego, że się zmieniają, że ich mózg choruje. Dochodzi w nim do głębokich i nieodwracalnych zmian, do wyłączania kolejnych funkcji, np. kontroli zachowania, logicznego myślenia, produkcji mowy, umiejętności liczenia. W tej trudnej sytuacji dobrodziejstwem w demencji jest to, że pomimo utraty wielu umiejętności, na długo pozostają w osobach nią dotkniętych, np. poczucie rytmu, zdolności muzyczne. Podopieczny nie będzie w stanie przypomnieć sobie wielu słów, ale zanuci z nami piosenkę, wyrecytuje zapamiętany z dzieciństwa wiersz lub pomodli się z nami.

To co niesłusznie oceniamy jako „wariactwo na starość”, wcale nim nie jest! W „dobrej starości” nie dzieje się nic oprócz naturalnych zmian związanych z wiekiem, czyli: pojawiają się problemy ze wzrokiem, siwieją włosy, marszczy się skóra, słabną mięśnie, potrzeba większej ilości czasu, aby nauczyć się nowych rzeczy, zaakceptować zmiany i nowe sytuacje. Ale się ich uczymy! I jesteśmy w stanie podejmować racjonalne decyzje, mówić logicznie, wiązać fakty. W demencji to się zmienia.

W demencji traci się język, nie organ, ale narzędzie do porozumiewania się z innymi. Zaczyna się mówić niezrozumiale, wytwarza się słowa, ale nie działają tak jak kiedyś, albo w ogóle nie można ich wypowiedzieć. Już we wczesnej demencji osoby nie słyszą spółgłosek, a jedynie zlepek samogłosek, stąd pewne nieporozumienia. Później przychodzi taki moment, że wypadają nie tylko spółgłoski, ale też całe słowa. Na początku wypada jedno słowo na cztery, a potem człowiek nie rozumie dwóch spośród czterech słów. Umykają poszczególne nazwy, np. osoba z demencją nie potrafi powiedzieć, że za oknem pojawił się śnieg, tylko powie „to białe coś”. Ludzie z demencją słyszą, ale nie rozumieją, więc podnoszenie głosu w rozmowie z nimi niczego nie zmieni, należy o tym pamiętać!

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Fundusze Europejskie dla Małopolski | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | MAŁOPOLSKA

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie” dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT

Zamiast dużo gadać, należy używać wskazówek wizualnych.

Opracowano na podstawie wieloletniej pracy w różnych obszarach opieki nad chorymi, dostępnych publikacji zwartych, on-line oraz opinii ekspertów poświęconych demencji

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Projekt pn. „Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie" dofinansowany przez Unię Europejską z Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 6. Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Działania 6.33 Wsparcie usług społecznych w regionie – ZIT